

Tekesin vuosikertomus

2010

Sisältö

- 3 Pääjohtajan katsaus
- 4 Tekesin hallituksen kertomus
- 6 Vuosi 2010 lyhyesti
- 7 Vahvistamme yhteisöllisyyttä,
innostamme uudistumaan
- 8 Tekesin rahoitus painottui
pieniin ja keskisuuriin yrityksiin
- 10 Rahoitusta soveltavaan ja strategiseen tutkimukseen
sekä tutkimustulosten kaupallistamiseen
- 11 Kansainvälisyyden kasvavat haasteet
- 12 Ohjelmatoiminta
- 16 Tilastot
- 18 Organisaatio 1.3.2011

Toimitus: Tekes, viestintä

Ulkoasu: Mainostoimisto KPL Oy

Kuvat: Eeva Anundi, Tekes, iStockphoto

Paino: Markprint Oy

Kansikuvassa teknologia-asiantuntija *Suvi Sundquist*

Pääjohtajan katsaus

Maailma on laman jäljiltä erilainen kuin ennen sitä. Suomen haasteet ovat aiempia vuosia suuremmat. Globaali työnjaon muuttuminen, ympäristöhaasteet, suomalaisten ikärakenteen muita nopeampi muutos ja valtion kestävyysvaje haastavat Suomen aivan uudella tavalla. Olemme myös kivunneet kehittyneiden valtioiden edelläkävijöiden joukkoon muun muassa tuottavuudella mitattuna ja menettäneet kiinnikurojan edun. Joudumme siis rakentamaan talouskasvumme entistä vahvemmin kokonais-tuottavuuden kasvun varaan. Tällöin avainasemaan nousevat innovaatiopolitiikkamme ja investointimme tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan.

Haastavasta tilanteesta huolimatta poliittinen keskustelu ja median kirjoittelu on painottunut aivan väärille urille. Yritystukiin liittyvä keskustelu on kääntynyt innovaatorahoituksen leikkauksuiksi, vaikka sen hyödyllisyyteen ja vaikutuksiin ei ole kohdistunut kritiikkiä. Me tiedämme, että innovaatorahoituksella on merkittäviä ulkoisvaikutuksia ja alkavien yritysten osalta se paikkaa rahoituksen markkinapuutteita. Sen vaikutukset on myös kyetty osoittamaan. Toivottavasti keskustelu saadaan kääntymään oikeaan suuntaan eli pohtimaan sitä, miten paljon ja missä muodossa Suomen kannattaa lisätä investointejaan uudistumisen ja tuottavuuden kasvun vauhdittamiseksi. Tutkimus- ja innovaationeuvosto otti asiaan selkeän ja rationaalisen kannan uudessa linjauksessaan.

Tekes on valmistautunut näihin linjauksiin jo ennakoonkin. Panoksia on lisätty aloittaviin yrityksiin sekä verkottuneisiin rakenteisiin ja ohjelmiin muun muassa Strategisen huippuosaamisen keskittymissä. Pk-yrityksille suoraan ja välillisesti suurten yritysten kautta menevä rahoitus on edelleen dominoiva. Palvelutoimialojen osuus on nostettu jo teollisuuden tasolle kehittämishankkeissa ja teollisuuden sisällä palvelujen merkitys koko ajan kasvaa. Ympäristö- ja energiatavoitteet ovat mukana kahdessa viidesosassa rahoit-

tetuista hankkeista. Myös tietotekniikan hyödyntäminen laajasti kaikilla aloilla painottuu rahoituksessa. Kysyntä- ja käyt-
tälähtöisyys näkyy entistä vahvemmin asiakkaiden innovaatioprosesseissa.

Kulunut vuosi oli myös Tekesin strategian ja sisältöpainotusten uudistamisen vuosi. Asiakkaat, kumppanit, sidosryhmät ja oman väen mukaan haastaneessa prosessissa päädytään moniin uusiin linjauksiin. Rahoitus tulee allokoidaan aiempaa enemmän alkaviin kansainvälistymisestä kasvua etsiviin yrityksiin. Tämä merkitsee suurempien hyötyjen tavoittelua aiempaa korkeammalla riskinotolla kohdistamalla toisaalta pienehköjä panoksia isohkolla riskillä laajaan joukkoon uusia liiketoiminta- ja yritysituja ja toisaalta isompia panoksia entistä valikoivammin edelläkävijöihin. Julkisen tutkimuksen rahoituksen toimintatavat uudistuvat siten, että olemassa olevia yrityksiä palvelevan yhteisrahoitteisen tutkimuksen rinnalle nousee kaksi uutta toimintatapaa: uusin yritysten ja liiketoimintojen synnyttämiseen tähtäävä sekä ennakoivaan strategiseen tutkimukseen kohdistuva toimintamalli.

Muutos haastaa tietysti myös tekesläiset. Uudella strategialla etsitään suurempaa vaikutusta yhteiskunnan uudistamiseen, mutta asioinnin ja sisäisten prosessien sähköistäminen tuo samalla tehokkuutta, ripeyttä ja tuottavuushyötyjä.

Tekesin henkilöstön vahva sitoutuminen ja motivaatio ovat kestäneet hyvin jatkuvan muutoksen. Tämän osoittaa sekä sisäinen palaute että Tekesin tuloksia ja vaikutuksia selvittäneet lukuisat tutkimukset. Se tulee varmasti kestäämään myös alkaneen vuoden entistä merkittävämmät uudistukset Tekesin toiminnassa.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Veli-Pekka Saarnivaara". The signature is fluid and cursive.

Pääjohtaja **Veli-Pekka Saarnivaara**

Pääosa rahoituksesta pienille ja keskisuurille yrityksille

Pienet ja keskisuuret yritykset saavat valtaosan yrityksille suunnatusta Tekesin tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksesta. Vuonna 2010 pk-yrityksille kohdistui 61 prosenttia ja alle 500 henkeä työllistäville yrityksille 70 prosenttia yritysten projekteihin myönnetystä rahoituksesta. Pk-yrityksille kanavoituu lisäksi osa suurten yritysten tutkimusprojekteihin myönnetystä Tekesin rahoituksesta.

Suurten yritysten rahoituksella merkittäviä ulkoisvaikutuksia

Viime vuonna suuret yritykset käyttivät lähes kaiken Teke-siltä saamansa rahoituksen julkisen tutkimuksen rahoitukseen tai tutkimus- ja alihankintapalvelujen ostoon pk-yrityksiltä, korkeakouluilta ja tutkimuslaitoksilta.

Yhteiskunta hyötyy ulkoisvaikutuksina yritysten tutkimus- ja kehityspanoksista huomattavasti enemmän kuin yritykset itse, kun syntyvä osaaminen siirtyy yrityksiltä innovaatiotoiminnan yhteistyöverkostoissa, liiketoiminnan arvoverkoissa ja ihmisten mukana laajemmin yhteiskunnassa hyödynnettäväksi.

Suurten yritysten tutkimus- ja kehitystyön julkisella rahoituksella on luotu Suomeen maailman parhaiten toimiva yhteistyö yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välillä. Yhteistyön ja verkottumisen kautta syntyvä osaaminen luo edellytyksiä yritysten tutkimus- ja kehitystoimintojen sijoitumiselle Suomeen ja täällä pysymiselle.

Hallitus pitää vahvaa pk-yrityspainotusta ja maltillista suurten yritysten verkottuneiden hankkeiden rahoitusta oikeana valintana. Tämä tukee elinkeinojen uudistumista ja rakentaa osaamispohjaa siten, että suurten yritysten panostuksista syntyy myös merkittäviä ulkoisvaikutuksia. Ne vahvistavat yhteiskuntamme kykyä tarjota globaalisti

toimiville yrityksille hyvä kehitysalusta Suomessa. Sillä on vaikutusta korkean jalostusarvon työpaikkojen säilymiselle Suomessa. Se auttaa myös sopeutumista merkittäviin rakennemuutoksiin.

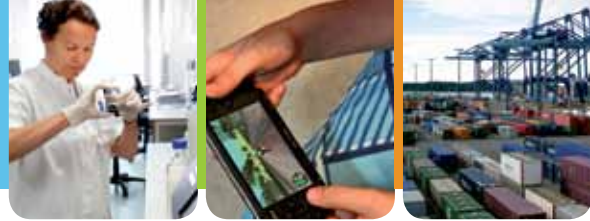
Kansainvälistymisestä kasvua hakevat yritykset tärkein kohderyhmä

Vuonna 2010 Tekes painotti rahoituksessaan kasvuhakuisia yrityksiä ja erityisesti uusien kasvuyritysten aikaan saamista ja kasvua. Pk-yrityksille suunnatusta rahoituksesta yli sata miljoonaa euroa kohdistui nuorille, alle kuusi vuotta vanhoille yrityksille.

Tekes haravoi uusia yritysituja myös tutkimustuloksista ja yritysten projektisalkuista. Tutkimustulosten kaupallistamisesta, liiketoiminta-ideoiden jalostamisesta ja suurten yritysten ideoiden hyödyntämisestä uusissa yrityksissä saatiin lupaavia tuloksia.

Hallitus kannustaa edelleen jatkamaan panosten lisäämistä aloittaville yrityksille. Tekesin työ EU:n yritystukilainsäädännön muuttamiseksi vuonna 2007 kantaa nyt hedelmää. Se teki mahdolliseksi nuorten innovatiivisten yritysten rahoituksen aina miljoonaan euroon asti yritystä kohden siten, että rahoitus voi kattaa 75 prosenttia kaikista yrityksen kustannuksista.

Hallitus pitää myös oikeana toimintatapaa, jossa suurta lukumäärää yritysideoita rahoitetaan pienillä panoksilla ja jatkorahoitus merkittävämmillä panoksilla kohdistuu kaikkien lupaavimpiin liiketoimintaideoihin. Yhteistyö valtion ja yksityisten pääomarahoitajien kanssa kehittyi hyvään suuntaan. Tämä on tärkeää, koska nopeaan kasvuun pyrkivien yritysten kasvu- ja kansainvälistymisvaiheessa tarvitaan nimenomaan yksityistä pääomaa.

Hallitus haluaa myös korostaa, että maltillisesti kasvavien yritysten merkitys uusien työpaikkojen syntymisessä on lähes yhtä suuri kuin nopeasti kasvavien yritysten. Siksi Tekesin rahoituksen on jatkossakin suuntauduttava myös maltillisesti kasvaviin yrityksiin.

Strategisen huippuosaamisen keskittymille lähes sata miljoonaa euroa

Strategisen huippuosaamisen keskittymien eli SHOKien toiminta laajeni olennaisesti ja ne käynnistivät useita tutkimusohjelmia. Tutkimusohjelmissa tutkimusorganisaatiot ja yritykset tavoittelevat yhdessä merkittäviä läpimurtoja elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle tärkeillä tutkimusalueilla.

Vuonna 2010 Tekesin rahoitus SHOKien tutkimusohjelmiin lähes kaksinkertaistui. Tekes rahoitti SHOKien ohjelmia lähes sadalla miljoonalla eurolla. Rahoitus on tarkoitus nostaa kahdessa vuodessa noin 20 prosenttiin Tekesin rahoituksesta.

SHOKien toiminnan tuloksiin liittyy suuria odotuksia. SHOKien tutkimusohjelmissa tehtävä työ on pitkäjänteistä, ja tässä vaiheessa on vielä liian aikaista arvioida niiden onnistu-

mista. Hallitus pitää kuitenkin tärkeänä, että SHOKien toiminta arvioidaan heti, kun ne ovat päässeet täyteen toimintaan ja tulosten syntyä voidaan arvioida.

Suhdanne ja rakennekrisi haastavat yhtä aikaa

Suomi potee samanaikaisesti sekä suhdannekriisiä että uutta rakennemuutosta. Teollisuuden rooli on muuttunut, kun maantieteelliset klusterit hajoavat globaaleiksi arvoverkoiksi, kilpailu käydään korkean jalostusarvon toimintojen ja työpaikkojen sijoittumisesta ja palvelujen merkitys kasvaa sekä teollisuuden kytkeytyneinä että itsenäisinä.

Yli puolet Tekesin rahoituksesta yrityksille suuntautui palvelutoimialoille ja yli 40 prosenttia kaikesta rahoituksesta ei-tekniisiin sisältöihin, kuten liiketoiminta- ja palvelukonseptien, prosessien, brändien, muotoilun, työorganisaatioiden, toimintatapojen tai johtamisen kehittämiseen.

Hallitus tukee Tekesin valintaa, jossa palvelut ja ei-tekniiset sisällöt ovat nousseet yhtä tärkeään asemaan kuin kovat teknologiat. Tällä voidaan edesauttaa sekä tuottavuuden kasvua että elinkeinojen uudistumista haastavassa tilanteessa.

Tekesin hallitus

Hallitus päättää Tekesin yleisistä toimintalinjoista sekä laajakantoisista ja periaatteellisesti merkittävistä asioista, kuten Tekesin ohjelmien käynnistämisestä. Vuonna 2010 hallitus päätti käynnistää kolme ohjelmaa. Hallitus päättää tutkimus- ja kehitysprojektien rahoituksesta, jos Tekesin rahoitus on yli kolme miljoonaa euroa. Hallitus voi halutessaan päättää myös tätä pienempien projektien rahoituksesta. Vuonna 2010 hallitus kokoontui 11 kertaa.

Valtioneuvosto nimittää Tekesin hallituksen jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Nykyisen hallituksen toimikausi päättyy kesällä 2011.

Puheenjohtaja
Ylijohtaja **Petri Peltonen**
Työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja
Johtaja **Timo Kekkonen**
Elinkeinoelämän keskusliitto

Jäsenet
Lapsiasiavaltuutettu **Maria Kaisa Aula**
Sosiaali- ja terveysministeriö

Erytysasiiantuntija **Eija Auranen**
Tekes (henkilöstön edustaja)

Apulaisjohtaja **Marja Erkkilä**
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö
SAK ry

Maakuntajohtaja **Pentti Hyttinen**
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pääsihteeri **Leila Kostianen**
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK

Kauppaneuvos **Eero Lehti**
Suomen Yrittäjät

Pääjohtaja **Veli-Pekka Saarnivaara**
Tekes

Rehtori **Aino Sallinen**
Jyväskylän yliopisto

Senior Vice President **Antti Vasara**
Nokia Oyj

Päätyneiden projektien tuloksia

Projekteja päättyi runsaat 1 600. Niiden tuloksena syntyi

- › 392 uutta tai korvaavaa tuotetta
- › 406 uutta tai korvaavaa palvelua
- › 317 uutta tai korvaavaa tuotantoprosessia
- › 562 patenttihakemusta
- › 632 opinnäytettä
- › 1 511 julkaisua

työpaikkoja, liikevaihtoa ja vientiä, jotka näkyvät noin viiden vuoden kuluessa

Rahoitus

Yritysten tutkimus- ja kehitysprojektien rahoituksesta kohdistui

- › 61 prosenttia eli 233 miljoonaa euroa pk-yrityksille
- › 27 prosenttia eli 104 miljoonaa euroa pienille, alle kuusi vuotta vanhoille yrityksille
- › 70 prosenttia alle 500 henkeä työllistäville yrityksille

Rahoituksesta kohdistui

- › 36 prosenttia eli 228 miljoonaa euroa Tekesin ohjelmiin
- › 16 prosenttia eli 99 miljoonaa euroa strategisen huippuosaamisen keskittymien ohjelmiin
- › 52 prosenttia yritysrahoituksesta eli 228 miljoonaa euroa palvelutoimialoille
- › 42 prosenttia eli 266 miljoonaa euroa ei-tekniisiin kehitysprojekteihin
- › 39 prosenttia eli 245 miljoonaa euroa energia- ja ympäristötavoitteisiin
- › 39 prosenttia eli 244 miljoonaa euroa tieto- ja viestintäteknologioiden tarjoamiin mahdollisuuksiin
- › 14 prosenttia eli 89 miljoonaa euroa terveys- ja hyvinvointiteemaan

Yksittäinen projekti voi kohdistua usealle alueelle.

Vuonna 2010 Tekes teki rahoituspäätöksiä 1 896 projektiin yhteensä 633 miljoonalla eurolla, josta

- › 382 miljoonaa euroa yritysten projekteihin
- › 251 miljoonaa euroa yliopistojen, tutkimuslaitosten ja ammattikorkeakoulujen projekteihin
- › Rahoitus julkisille organisaatioille sisältää 29 miljoonaa euroa EU:n rakennerahastojen rahoitusta.

Yritysasiakkaat

Vuonna 2010 Tekes

- › teki uusia rahoituspäätöksiä 1 057 yritykselle
- › sai 528 uutta yritysasiakasta
- › maksoi rahoitusta 2 201 yritykselle

Toimialajohtaja *Pia Harju-Autti*

Vuoden 2010 tekesläiseksi valittiin Ohjelmisto- ja tietoliikenneteknologiat-yksikön teknologia-asiantuntija Pauli Noronen. Keskeisenä kriteerinä valinnalle oli asiakkaan kunnioitus, joka näkyy käytännössä muun muassa palveluaikalupauksen antamisena asiakkaille.

Vahvistamme yhteisöllisyyttä, innostamme uudistumaan

Tekesin strategiatyötä on viety eteenpäin dialogisena prosessina monissa työryhmissä ja valmennuksissa. Koko henkilöstö on osallistunut arvojen uudistustyöhön, jota on valmisteltu henkilöstökyselyjen avulla ja keskustelujen yhteisissä työpajoissa.

Osaamisen kehittämisen painopisteitä

Vuonna 2010 panostettiin merkittävästi henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Vuoden alussa käynnistettiin laaja johtamisvalmennus, jonka tavoitteena on luoda yhteistä johtamiskulttuuria ja käytäntöjä, jotka tukevat Tekesin johtamisen periaatteiden toteutumista. Vuonna 2010 valmennuksen teemoina olivat strateginen ajattelu, organisaation johtaminen sekä suorituksen ja osaamisen johtaminen. Valmennus jatkuu vuonna 2011, jolloin painopisteinä on strategian implementointi.

Asiakasrajapinnassa työskenteleville asiantuntijoille käynnistettiin laaja innovaationäkökulmaa korostava valmennus (UIVA, uudistuvan innovaatiotoiminnan valmennus). Läpikulkevinä teemoina valmennusohjelmassa ovat innovaatiotoiminnan laaja-alainen ymmärtäminen sekä asiakaskeskeinen liiketoimintaosaaminen, palveluliiketoiminta ja kansainvälisyys.

Henkilöstösuunnittelun haasteita

Tärkeän osan Tekesin tavoitteista toteuttaa ELY-keskusten henkilöstö Innovaatiot ja kansainvälistyvä liiketoiminta -yksiköissä. Alueverkoston osuus Tekesin kansallisesta asiantuntijatyöstä on yli 40 prosenttia. Tuottavuusohjelman vaikutukset ELY-keskusten henkilötyövuosiin ovat merkittäviä. Tämä asettaa haasteita Tekesin tavoitteiden edistämiseksi ja palvelutason ylläpitämiselle eri puolilla Suomea.

Seuraavina vuosina myös Tekesin henkilötyövuosisikehys

tulee pienenemään hallinnonalan tuottavuustavoitteiden perusteella. Vähenevillä resursseilla pyritään saavuttamaan yhä vaativampia tavoitteita mahdollisimman tuottavasti, vaikuttavasti ja taloudellisesti.

Henkilöstö vuonna 2010

Vuoden 2010 lopussa Tekesissä työskenteli 295 henkilöä, joista 280 Helsingissä ja 15 ulkomaan yksiköissä. Vuoden 2010 henkilötyövuosikertymä oli 289,5 henkilötyövuotta, mikä oli 1,2 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Tekesin tehtävissä ELY-keskuksissa työskenteli 89 henkilöä. Tekesin palveluille ovat tärkeitä myös parikymmentä ulkopuolista Tekesin ohjelmien koordinaattoria.

Henkilöstön keski-ikä oli 46,6 vuotta. Vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä oli 66,8 prosenttia. Lähtövaihtuvuus oli 6,4 prosenttia. Naisten osuus koko henkilöstöstä oli 54,6 prosenttia ja asiantuntijoista 51,0 prosenttia. Johdossa ja keski johdossa naisten osuus oli 30,6 prosenttia.

Henkilöstöä	06	07	08	09	10
Tekes					
Helsinki	256	268	276	281	280
Ulkomaan yksiköt	14	15	15	16	15
<i>Yhteensä</i>	<i>270</i>	<i>283</i>	<i>291</i>	<i>297</i>	<i>295</i>
ELY-keskusten innovaatiot ja kansainvälistyvä liiketoiminta -vastuualue	85	90	90	89	94
<i>Tekesin tehtävissä yhteensä</i>	<i>355</i>	<i>373</i>	<i>381</i>	<i>386</i>	<i>389</i>
Tekesin toimintamenot, milj. euroa*	28	29	31	33	33

* ei sisällä ELY-keskusten innovaatiot ja kansainvälistyvä liiketoiminta -vastuualueiden toimintamenoja

Tekesin rahoitus painottui pieniin ja keskisuuriin yrityksiin

Vuonna 2010 Tekes rahoitti yritysten tutkimus-, kehitys- ja innovaatioprojekteja 382 miljoonalla eurolla. Pienille ja keskisuurille yrityksille tästä suuntautui 233 miljoonaa euroa eli 61 prosenttia. Alle 500 henkeä työllistävillä yrityksillä kohdistui 70 prosenttia yritysten projekteihin myönnetystä Tekesin rahoituksesta. Rahoitus painottui erityisesti kansainvälistymisestä kasvua hakeviin yrityksiin ja projekteihin, joihin sisältyy merkittävä riski.

Yli puolet yritysten rahoituksesta suuntautui palvelutoimialoille ja yli 40 prosenttia kaikesta rahoituksesta ei-teknisiin sisältöihin, kuten liiketoimintakonseptien, brändien, muotoilun, työorganisaatioiden, toimintatapojen tai johtamisen kehittämiseen.

Rahoitusta nuorille innovatiivisille yrityksille

Rahoitus nuorille innovatiivisille yrityksille on tarkoitettu pienille, alle kuuden vuoden ikäisille yrityksille, jotka ovat voimakkaan kansainvälisen kasvun kynnyksellä. Yrityksellä pitää olla innovatiivinen liikeidea ja liiketoimintamalli, jolla on saavutettavissa merkittävää kasvua ja liiketoimintaa. Yrityksen pitää panostaa voimakkaasti innovaatiotoimintaan – yritysten tutkimus- ja kehityspanostusten on oltava vähintään 15 prosenttia yrityksen liikevaihdosta.

Rahoitus nuorille innovatiivisille yrityksille otettiin käyttöön vuonna 2008. Rahoituksen kysyntä on pysynyt hyvällä tasolla, ja vuoden 2010 loppuun mennessä 83 yritykselle on tehty myönnetty rahoituspäätös. Yrityksiä arvioivat Tekesin asiantuntijat ja ulkopuolisista rahoitusalan asiantuntijoista koottu paneeli.

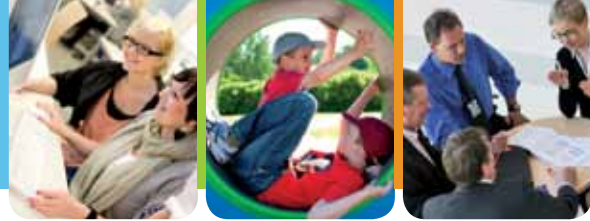
Rahoitus on vaiheistettu 2–4 jaksoon. Mikäli yritys ei saavuta jaksolle asetettuja tavoitteita, se putoaa pois rahoituksen piiristä. Vuoden 2010 päättyessä rahoituksen piirissä oli 71 yritystä, joita Tekes rahoitti yhteensä 33 miljoonalla eurolla. Suurin

osa yrityksistä on tieto- ja viestintäteknologian alalta. Mukana on yrityksiä myös erityisesti energia- ja ympäristö- sekä biolääketieteen alalta. Mitään toimialaa ei ole rajattu pois rahoitettavien joukosta.

Vuonna 2008 perustettu **Magisso Oy** luokittelee itsensä innovaatioiden ja designin tuotantoyhtiöksi. Yrityksen liiketoimintasuunnitelma on rakentaa vahva brändi ja tuoda tuotevalikoimiin jatkuvasti erittäin korkealaatuisia ja huippudesigniä edustavia mutta kuitenkin arkipäivän käyttöön tarkoitettuja kodintuotteita, joita ovat suunnitelleet suomalaiset muotoilijat. Ensimmäiset valmistuksessa olevat tuotteet ovat patentoitu magneettinen keittiöliinateline ja uudenlainen kakkulapio. Magisson avulla kotimaiset tuotesuunnittelijat saavat tuotteensa kansainväliseen myyntikanavaan. Yrittäjätiimi on sitoutunut vahvasti yrityksen kasvattamiseen kansainvälisillä markkinoilla. Yrityksellä oli vuoden 2010 lopussa myyntiä 22 maassa, myös monilla vaativilla markkinoilla. Liikevaihdosta suurin osa tulee Suomen ulkopuolelta.

Tekes edistää kasvuyritysten kehittämistä myös yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa käynnistetyllä Vigo-yrityskiihdyttämöohjelmalla. Ohjelman tavoitteena on luoda uusia menestystarinoita kiihdyttämällä potentiaalisia yrityksiä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kansainvälistymiseen ja kasvuun.

Vuonna 2010 Vigo-ohjelmassa oli mukana kuusi kiihdyttämöä. Vigo-kiihdyttämöiden kohdeyrityksistä Tekesistä rahoitusta saaneita oli 22.

Työorganisaatioiden kehittämistä ja tutkimusta rahoitettiin lähes 13 miljoonalla eurolla

Yksi Tekesin painopiste vuonna 2010 oli työorganisaatioiden kehittäminen. Tekesin rahoitus työorganisaatioiden kehittämiseen on suunnattu kaiken kokoisille ja eri toimialoja edustaville työpaikoille: pienille, keskiuurille ja suurille yrityksille sekä julkishallinnon organisaatioille ja järjestöille. Rahoitusta voi hakea projekteihin, joissa kehitetään työelämäinnovaatioita eli muutoksia työpaikan toimintatavoissa. Muutokset kohdistuvat työpaikalla sovellettaviin työ-, organisaatio- ja johtamiskäytäntöihin.

Kehittämisen kohteina voivat olla esimerkiksi työprosessit ja työn organisointi, esimiestyö ja johtaminen, työmenetelmät sekä verkostojen toiminta.

Työorganisaatioiden kehittämishanke on usein integroitu laajemmin yrityksen tuotekehitykseen, jolloin kokonaisvaikutus on suurempi. Kaiken kaikkiaan Tekesin rahoittamien työorganisaatioiden kehittämisprojektien laatu on ollut erittäin korkea.

Suomen Vaimennin Oy hyödyntää Tekesin uutta työorganisaatioiden kehittämisen rahoitusta teknologian kehittämisen rinnalla. Järvenpäässä toimiva yritys kehittää ja valmistaa raskaan kaluston iskunvaimentimia ainoana tämän alan tehtaana Pohjoismaissa. Uusiun strategiansa mukaisesti yritys keskittyy rautatiekaluston iskunvaimentimien tuotekehitykseen ja tuotantoon sekä rakentaa yhdessä koko henkilöstön osaamista hyödyntäen entistä tuottavamman ja tehokkaamman toimintatavan. Asiakasrajapintojen kehittämisen ja työstökoneiden käyttöasteen nostamisen lisäksi tuotantoympäristöä ja prosesseja kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa siten, että ne mahdollistavat myös robotti- ja automaatiotekniikan hyödyntämisen.

Demonstraatioprojektien rahoitusta lisättiin

Tekes on rahoittanut myös niin sanottuja demonstraatioprojekteja, jotka edistävät uusien tuotteiden ja menetelmien markkinoille pääsyä. Niissä kehitetyn osaamisen toimivuutta testataan sellaisessa mittakaavassa, että yrityksen asiakkaat uskovat uusien tuotteiden tai menetelmien toimivuuteen.

Wello Oy:n aaltovoimalaidea perustuu epäsymmetriseen laivamaiseen kelluvaan rakenteeseen. Sen sisälle on rakennettu yksinkertainen laitteisto. Siinä aaltojen vaikutuksesta syntyvä liike-energia muutetaan ensin pyöriväksi liikkeeksi, josta suoraan sähköenergiaksi. Kaikki liikkuvat osat ovat laitteen sisällä suojassa eivätkä ne ole kosketuksessa meriveteen. Toinen etu tunnetuihin aaltovoimalaideoihin verrattuna on isompi yksikköteho, yli 500 kilowattia. Demonstraatioprojektissa valmistetaan täysimittakaavainen aaltovoimalan prototyyppi. Koelaitteisto asennetaan Atlantin valtameren rannikolle Skotlanttiin. Tietoja laitteen ominaisuuksista ja energian tuotosta kerätään noin vuoden ajalta sen edelleen kehittämistä ja kaupallistamista varten.

Suurissa yrityksissä Tekesin rahoitus kohdistuu pääosin niiden tutkimustoimintaan, ei tuote- tai palvelukehitykseen, kuten pk-yrityksissä. Yhtenä rahoituksen kriteerinä on yhteistyö tutkimusorganisaatioiden ja pk-yritysten kanssa. Suuret yritykset ovat erittäin tärkeitä verkostojen vetureita. Yli puolet hyödyistä tulee yhteiskunnalle ja kansantaloudelle, kun syntyvä osaaminen siirtyy ihmisten mukana yhteistyö- ja arvoverkostoissa suurilta yrityksiltä pk-yrityksille ja tutkimusorganisaatioille.

Rahoitusta soveltavaan ja strategiseen tutkimukseen sekä tutkimustulosten kaupallistamiseen

Tekesin rahoituksesta noin 40 prosenttia suunnataan tutkimukseen, vuonna 2010 noin 251 miljoonaa euroa. Olennaista on rahoittaa tavoitteellista tutkimusta: on luotava uutta tietoa ja osaamista, jota elinkeinoelämä voi hyödyntää. Tutkimusrahoituksessaan Tekes painottaa tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältäviä laajoja kokonaisuuksia.

Noin puolet tutkimusrahoituksesta suunnataan soveltavaan tutkimukseen, jossa edellytyksenä on elinkeinoelämän osallistuminen projektiin. Myös osa rahoituksesta tulee yrityksiltä.

Aalto-yliopiston AthLEDics-hankkeessa suunnitellaan, toteutetaan ja testataan ledivalaistusta yrityslihtöisten pilottien avulla. Projektissa selvitetään käyttäjien tarpeita: demoasennuksilla tutkitaan, miten käyttäjät kokevat ledivalaistuksen. Ledit tulevat olemaan markkinoiden energiatehokkain valonlähde jo aivan lähivuosina. Niiden lopullinen läpilyönti ja sen kautta saavutettavat energiansäästöt ja valaistuksen ympäristökuormituksen väheneminen ovat kuitenkin riippuvaisia siitä, miten hyvin valaisimet vastaavat käyttäjien tarpeisiin. Projektiin osallistuu rahoituksella joukko pk-yrityksiä, suuria yrityksiä ja kaupungeja. Ne uskovat voivansa hyödyntää projektissa syntyviä tuloksia omassa tuotekehityksessään.

Tekes rahoittaa myös strategista tutkimusta, jossa ennakoidaan elinkeinoelämän tulevia tarpeita.

Tampereen yliopiston projektissa kehitetään luukudosvaurioiden hoitoa keinotekoisilla biohajoavilla siirteillä. Solu- ja kudosteknologiakeskus Regeassa on hoidettu luukudosvaurioita yhdistämällä potilaan omia rasvakudoksen kantasoluja luunkasvua edistävään materiaaliin uudentyyppiseksi kudosteknologiaksi tuotteeksi. Vaikka hoidot ovat onnistuneet hyvin, menetelmää tulisi kehittää tehokkaammaksi. Lisäämällä luunkasvua edistäviä tekijöitä materiaalikomponenttiin tuotteen kykyä muodostaa luuta voidaan tehostaa ja täten luukudoksen ominaisuuksia voidaan parantaa. Tuloksia voidaan hyödyntää vasta pitkällä aikavälillä. Projektia seuraa kiinnostuneena joukko pk-yrityksiä.

Strategisten huippuosaamisen keskittymien tutkimusohjelmia rahoitettiin 99 miljoonalla eurolla. Tutkimusohjelmissa tutkimusorganisaatiot ja yritykset tekevät tiivistä yhteistyötä ja tavoittelevat elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle tärkeillä tutkimusalueilla merkittäviä läpimurtoja

Vuonna 2010 Tekes selvitti, kuinka tutkimushankkeissa voitaisiin aiempaa paremmin edistää uusien yritysten ja liiketoimintojen syntymistä. Tämän selvityksen havaintojen perusteella Tekes on käynnistämässä uutta ohjelmaa vuonna 2011.

Kansainvälisyyden kasvavat haasteet

Kansainvälinen näkökulma ja kansainvälisyys integroituvat Tekesin kaikkeen toimintaan. Tekes uudistaa palveluitaan ja tuotteitaan ottaen huomioon innovaatiotoiminnan edistämisen parhaat kansainväliset käytännöt.

Tekes kannustaa kaikkia asiakkaitaan kansainvälisyyteen, sillä kansainvälisyyden merkitys kasvaa kaiken aikaa. Tekesin rahoitustuotteet sopivat erityisen hyvin uuden osaamisen hankintaan ja kansainvälistyvän pk-yrityksen innovaatiotoiminnan rahoittamiseen.

Monet kehittyvät maat ovat toipumassa talouskriisistä Eurooppaa ja Pohjois-Amerikkaa nopeammin. Tämä nopeuttaa edelleen kehitystä, jonka myötä innovaatiotoiminnassa nousevien talousmahtien suhteellinen merkitys vahvistuu. Vuonna 2010 Tekes jatkoi vilkasta yhteistyötään muun muassa Kiinan kanssa ja vahvisti toimintaansa Intian kanssa. Erityisesti Kaupunkidössä julkinen sektori rahoittaa merkittävän osan t&k-inves-

toinneista, jolloin Tekesin asema julkisena rahoitusorganisaationa on merkittävä lisäarvo yhteistyötä rakennettaessa.

Euroopassa Tekes toimi lukuisissa monenkeskisissä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan yhteistyöpuitteissa. Eurooppaneuvosto hyväksyi kasvua ja työllisyyttä tukevan EU2020-strategian, jonka yhtenä kulmakivenä on innovaatiotoiminnan vahvistaminen. Tekes vaikutti ja vaikuttaa siihen, että eurooppalaiset innovaatiotoiminnan rahoitus- ja yhteistyömahdollisuudet palvelevat suomalaisen elinkeinoelämän ja tutkimusorganisaatioiden tarpeita.

Tekesin ohjelmien osuus väheni suunnitellusti – painotus strategisen huippuosaamisen keskittymiin

Vuosi 2010 oli siirtymäkautta, jolloin Tekesin ohjelmien osuutta Tekesin kokonaisrahoituksesta vähennettiin ja panostuksia strategisen huippuosaamisen keskittymille (SHOK) lisättiin.

Tekesin ohjelmia oli käynnissä 26 ja Tekesin rahoitus niille 228 miljoonaa euroa. Rahoitus keskittymien tutkimusohjelmille oli yhteensä 99 miljoonaa euroa. Lisäksi keskittymien käynnistämistä rahoitettiin 2 miljoonalla eurolla.

Tekesin kokonaisrahoituksesta Tekesin ohjelmien osuus oli 36 prosenttia ja keskittymien tutkimusohjelmien 16 prosenttia vuonna 2010. Muutos edellisestä vuodesta oli selvä ja rahoituksen painotuksen siirtyminen keskittymiin jatkuu vuonna 2011. Tähtäimenä on, että Tekesin myöntövaltuudesta kohdistuisi keskittymille 20 prosenttia, mihin on määrä päästä vuonna 2012.

Tekesin panostus strategisen huippuosaamisen keskittymiin vuonna 2010

Tekes on sitoutunut strategisen huippuosaamisen keskittymien (SHOK) toimintaan ja toiminnan kehittämiseen ja rahoittaa keskittymien tutkimusohjelmia ja hankkeita. Tekes osallistuu myös keskittymäkokonaisuuden koordinointiin ja keskittymien välisen yhteistyön kehittämiseen sekä valvoo toiminnan laatua.

SHOKien tutkimusohjelmat

- 18 Tekesin rahoittamaa ohjelmaa
- ohjelmien kokonaislaajuus 199 miljoonaa euroa, josta Tekesin rahoitusosuus 99 miljoonaa euroa

Vuosina 2008-2009

- ohjelmien kokonaislaajuus 144 miljoonaa euroa, josta Tekesin rahoitusosuus 76 miljoonaa euroa

Tekesin rahoitus strategisen huippuosaamisen keskittymien (SHOK) tutkimusohjelmille vuonna 2010

Energia ja ympäristö, CLEEN	10,7 M€
Metallituotteet ja koneenrakennus, FIMECC	27,9 M€
Metsäklusteri	7,8 M€
Rakennettu ympäristö, RYM	4,3 M€
Terveys ja hyvinvointi, SalWe	13,0 M€
Tieto- ja viestintäteollisuus ja -palvelut, TVIT	35,3 M€
Yhteensä	99 M€

Tekesin ohjelmat ja aktivointihankkeet vuonna 2010

Tekesin, yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteenlaskettu panostus ohjelmiin oli 475 miljoonaa euroa, josta Tekesin osuus 228 miljoonaa euroa.

Käynnissä olleissa Tekesin ohjelmissa oli yli 3 700 yritysosallistumista, joista yli kaksi kolmasosaa oli pk-yrityksiä. Tutkimuspuolelta ohjelmiin osallistumisia oli noin 1 500.

Seitsemän Tekesin ohjelmaa päättyi vuoden aikana. Vain yksi uusi ohjelma käynnistettiin: Groove – Uusiutuva energia, kasvua kansainvälistymisestä. Neljää uutta ohjelmaa valmisteltiin. Ne käynnistyivät vuoden 2011 alussa.

Tekesin aktivointihankkeita oli käynnissä 15. Aktivointihankkeet ovat lyhytkestoisia ja ohjelmia suppeampia toimenpiteitä, joilla herätellään jonkin ajankohtaisen aiheen tai aihealueen ympärillä toimivia pieniä ja keskisuuria yrityksiä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan.

Tekesin ohjelmat vuonna 2010

- ohjelmien kokonaislaajuus 475 miljoonaa euroa
- 26 ohjelmaa, 15 aktivointihanketta
- Tekesin rahoitus ohjelmille 228 miljoonaa euroa

Yritysten ja tutkimusorganisaatioiden osallistumisaktiivisuus* Tekesin ohjelmissa vuonna 2010

BioRefine – Uudet biomassatuotteet 2007–2012

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	137 M€
• Yritysten osallistumisia	146
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	99

Digitaalinen tuoteprosessi 2008–2012

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	100 M€
• Yritysten osallistumisia	98
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	22

Groove – Uusiutuva energia, kasvu kansainvälistymisestä 2010–2014

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	95 M€
• Yritysten osallistumisia	93
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	29

Innovaatiot sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmässä 2008–2015

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	240 M€
• Yritysten osallistumisia	193
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	74

Kestävä yhdyskunta 2007–2012

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	100 M€
• Yritysten osallistumisia	273
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	109

Pharma – Kilpailuetua uusista toimintatavoista 2008–2011

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	58 M€
• Yritysten osallistumisia	92
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	55

Polttokennot 2007–2013

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	144 M€
• Yritysten osallistumisia	81
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	37

Rakennettu ympäristö 2009–2014

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	75 M€
• Yritysten osallistumisia	440
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	135

Sapuska – Kansainvälistä liiketoimintaa elintarvikkeista 2008–2012

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	35 M€
• Yritysten osallistumisia	296
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	101

Serve – Palveluliiketoiminnan edelläkävijöille 2006–2013

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	224 M€
• Yritysten osallistumisia	235
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	79

Symbio – Biotekniikasta tuotantoon 2006–2011

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	80 M€
• Yritysten osallistumisia	25
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	29

Tila 2008–2012

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	80 M€
• Yritysten osallistumisia	190
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	55

Toiminnalliset materiaalit 2007–2013

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	205 M€
• Yritysten osallistumisia	63
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	54

TULI – Tutkimuksesta liiketoimintaa 2008–2014

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	50 M€
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	40

Tuotantokonseptit 2007–2011

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	92 M€
• Yritysten osallistumisia	240
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	68

Turvallisuus 2007–2013

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	160 M€
• Yritysten osallistumisia	267
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	138

Ubicom – Sulautettu tietotekniikka 2007–2013

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	300 M€
• Yritysten osallistumisia	421
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	216

Vapaa-ajan palvelut 2006–2012

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	28 M€
• Yritysten osallistumisia	170
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	30

Vene 2007–2011

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	25 M€
• Yritysten osallistumisia	100
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	42

Vesi 2008–2012

• Ohjelman arvioitu kokonaislaajuus	90 M€
• Yritysten osallistumisia	143
• Tutkimusorganisaatioiden osallistumisia	59

Vuoden 2011 alussa käynnistyneet ohjelmat

Eve – Sähköisten ajoneuvojen järjestelmät 2011–2015

Oppimiskäsitteet 2011–2015

Tie kestävään talouteen 2011–2015

Trial – Kognitiivisen radion ja verkon

kokeilu-ympäristö 2011–2014

Selitykset:

* Yritysten osallistumiseen on laskettu mukaan omilla hankkeillaan osallistuvat sekä alihankinta- ja yhteishankkeissa mukana olevat yritykset. Yksi yritys voi olla mukana monessa hankkeessa. Tutkimusorganisaatioiden osallistumisiin on laskettu mukaan omilla hankkeillaan osallistuvat sekä alihankinta- ja yhteishankkeissa mukana olevat organisaatiot.

Päätyneiden ohjelmien tuloksia

FinNano 2005–2010 -ohjelmassa kehitettiin suomalaista nanoteknologiaosaamista yhteensä 112 projektissa. Ohjelman avulla Suomeen syntyi kansainvälisesti merkittävää nanoteknologiaosaamista, kuten Suomen Nanoselluloosakeskus. Ohjelman aikana alan yritysten lukumäärä kolminkertaistui ja niiden omat kehitysinvestoinnit ovat ylittäneet julkiset panostukset. Myös nanoteknologian kehittämisestä siirryttiin onnistuneesti kaupallistamiseen, josta esimerkkinä ovat ohutkalvo- ja pinnoitusteknologiayritykset. Ohjelma toimi tiiviissä yhteistyössä Suomen Akatemian, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Nanoteknologia-osaamisklusterin kanssa. Uudenlaista kansainvälistä yhteistyötä tehtiin erityisesti Kiinan ja Venäjän kanssa. Ohjelman kokonaislaajuus oli noin 76 miljoonaa euroa, josta Tekesin osuus oli noin 46 miljoonaa.

GIGA – Konvergoituvat verkot 2005–2010 -ohjelmassa kehitettiin langattoman laajakaistan teknologiaa ja siihen perustuvaa liiketoimintaa. Ohjelmassa tehty työ tukee osaltaan kansallisen ja EU:n laajakaistastrategian toteuttamista. Ohjelma vahvisti Suomen tietoliikenneteknologian globaalia kilpailukykyä ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä. Ohjelman projektien tuloksena syntyi muun muassa mittava määrä patenteja ja julkaisuja. Tuloksia on hyödynnetty menestyksekkäästi myös tulevaisuuden tietoliikenneverkkojen standardoinnissa eri foorumeilla. Tutkimusyhteistyötä tehtiin erityisesti Kiinan ja USA:n suuntaan. Ohjelman kokonaislaajuus oli noin 279 miljoonaa euroa, josta Tekesin osuus oli noin sata miljoonaa.

Verso – Vertical Software Solutions 2006–2010 -ohjelma edusti uudenlaista markkinalähtöistä ohjelmaa, jossa asiakastarve ohjaa yritysten innovaatio- ja tuotekehitystoimintaa. Ohjelmassa kehitettiin ohjelmistotuotteita ja -palveluja sekä monistettavia ratkaisuja kansainvälisille markkinoille. Tuloksena oli runsaasti uusia toimintamalleja ja käytäntöjä, kuten Teknologiatreffit, toimialakohtaiset International Path -kansainvälistymisohjelmat, Verso PR Academy -viestintäopas ja Play Finland -sivusto. Ohjelmassa rakennettiin useita

kansainvälisiä menestystarinoita muun muassa kaupan, rahoituksen ja pelien alalla. Ohjelmassa rahoitettiin yli 220 projektia ja sen kokonaislaajuus oli noin 125 miljoonaa euroa, josta Tekesin osuus oli noin 59 miljoonaa.

Työelämän kehittämisohjelma Tykes edisti johdon ja henkilöstön yhteistyöhön perustuvaa tapaa kehittää työelämää. Ohjelma auttoi yrityksiä löytämään ratkaisuja toiminnan kasvusta tai ympäristön muutoksista syntyneisiin haasteisiin. Työpaikoilla tärkeimpiä tuloksia olivat muutokset toimintatavoissa, tuloksellisuudessa ja työhyvinvoinnissa. Ohjelma lisäsi työpaikkojen kehittämisaktiivisuutta, tiivisti yhteistyötä työpaikkojen ja työelämän kehittäjien välillä ja vahvisti työelämän kehittämisosaamista. Suomen suurin tähän mennessä toteutettu työelämän kehittämisohjelma rahoitti yhteensä 1 164 projektia. Vuosina 2004–2010 toteutetun ohjelman kokonaislaajuus oli noin 225 miljoonaa euroa, josta Tekesin osuus oli noin 75 miljoonaa.

Liito – Uudistuva liiketoiminta ja johtaminen 2006–2010 -ohjelmassa kehitettiin yhdessä yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa uusia liiketoimintamalleja ja johtamisen keinoja. Tavoitteena oli saada yritykset ja tutkimuslaitokset verkostoitumaan entistä voimakkaammin. Tuloksina syntyi uusia, tehokkaita toimintatapoja, joiden avulla suomalaisyritykset voivat menestyä kansainvälisillä markkinoilla. Ohjelma järjesti muun muassa kansainvälisiä huipputason strategisen johtamisen seminaareja, keskustelutilaisuuksia eri puolella Suomea ja viestintäkoulutusta tutkimusprojekteille. Tutkimusyhteistyötä tehtiin erityisesti Kiinan ja USA:n kanssa. Ohjelmassa rahoitettiin noin 160 tutkimus- ja kehitysprojektia. Ohjelman kokonaislaajuus oli noin 80 miljoonaa euroa, josta Tekesin osuus oli noin 44 miljoonaa.

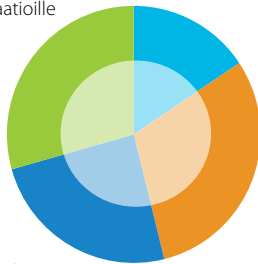
Tilastot

Rahoituspäätökset 2010

Yhteensä 633 miljoonaa euroa 1 896 projektiin

Avustukset yritysten tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan ja julkisille organisaatioille 186 milj. euroa

Rahoitus SHOKien tutkimusohjelmiin 99 milj. euroa

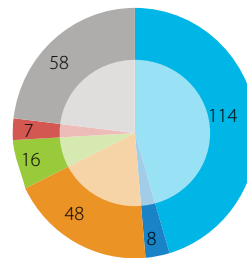
Tutkimusrahoitus yliopistoille, korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille 193 milj. euroa

Lainat yritysten kehitys- ja innovaatiotoimintaan 155 milj. euroa

Tutkimusrahoitus sisältää 29 miljoonaa euroa EU:n rakennerahastojen rahoitusta. Strategisen huippuosaamisen keskittymien (SHOK) ohjelmat ovat tutkimusorganisaatioiden ja yritysten yhteishankkeita.

Rahoituspäätökset yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten projekteihin 2010

Yhteensä 251 miljoonaa euroa 632 julkiseen tutkimusprojektiin

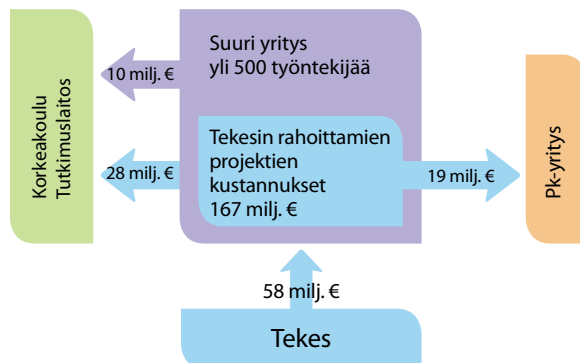

- Yliopistot
- Ammattikorkeakoulut
- Tutkimuslaitokset
- Euroopan avaruusjärjestön ohjelmien osallistumismaksut
- Muu tutkimusrahoitus
- Tutkimusorganisaatiot SHOKien tutkimusohjelmissa

Moniin tutkimusprojekteihin osallistuu tutkimusryhmiä useista yliopistoista, korkeakouluista ja tutkimuslaitoksista. Luvut sisältävät 29 milj. euroa EU:n rakennerahastojen rahoitusta. Kuvassa näkyy tutkimusorganisaatioille ohjautuva SHOKien ohjelmien tutkimusrahoitus. Lisäksi Tekes rahoittaa yritysten osuutta SHOKien ohjelmissa.

Tekesin rahoitus suurille yrityksille kanavoituu edelleen tutkimusorganisaatioille ja pk-yrityksille

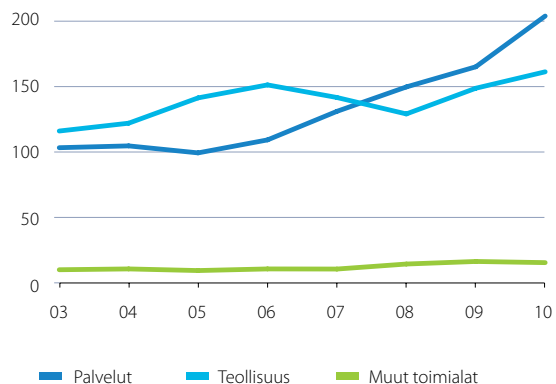
Rahavirtojen keskiarvo 2008–2010

Suuret yritykset käyttivät lähes kaiken Tekesiltä saamansa rahoituksen julkisen tutkimuksen rahoitukseen tai tutkimus- ja alihankintapalvelujen ostoon pk-yrityksiltä, korkeakouluilta ja tutkimuslaitoksilta.

Rahoituspäätökset teollisuuteen ja palveluihin

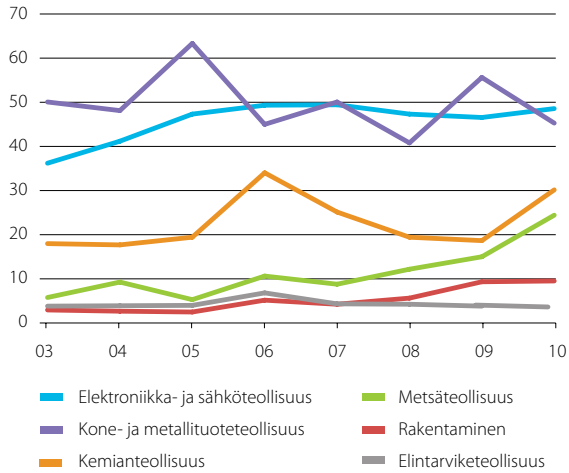
milj. euroa

Rakennuslalle tehdyt rahoituspäätökset sisältyvät teollisuuden lukuihin.

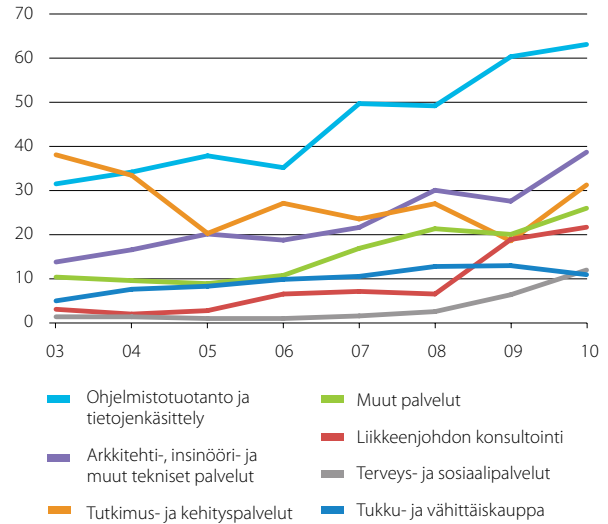
Rahoituspäätökset teollisuuden toimialoille

milj. euroa

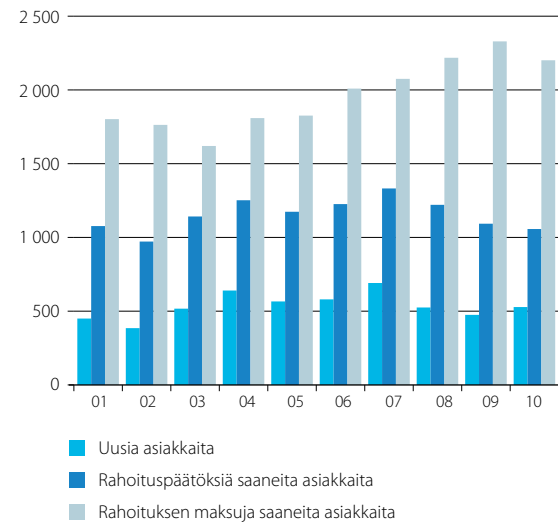
Rahoituspäätökset palvelutoimialoille

milj. euroa

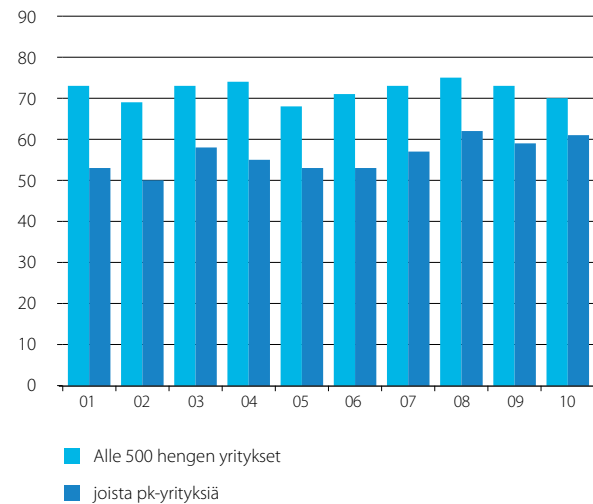
Tekesin yritysasiakkaat

Yritysten lukumäärä

Pk-yrityksille ja alle 500 henkeä työllistäville yrityksille myönnetty Tekesin rahoitus

Prosenttiosuus yrityksille myönnetystä Tekesin rahoituksesta

Yritys on määritelty uudeksi asiakkaaksi, jos se ei ole saanut Tekesin rahoitusta viitenä viime vuotena. Ryhmähankkeiden maksut on jyvitetty osallistujille rahoituspäätösten perusteella 2006 alkaen. Lukumääriin sisältyy 10–50 tuotekehitysrahoitusta saanutta yhdistystä tai järjestöä. Valmisteluprojektien rahoitus siirtyi 2008 Tekesiltä TE-keskuksille (nyt ELY-keskuksia).

Tekesin rahoitus painottuu selvästi pienten yritysten tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan.

Tekesin organisaatio 1.3.2011

HALLITUS sivu 5

STRATEGINEN JOHTO

Pääjohtaja TkT
Veli-Pekka Saarnivaara

OHJAUS

Johtaja TkL
Hannu Kemppainen
Suunnittelujohtaja KTM
Matti Hiltunen
Ennakointipäällikkö DI
Pirjo Kyläkoski

ASIAKKUUDET

Johtaja KTM
Ulla Hiekkänen-Mäkelä

OHJELMAT

Johtaja FT
Jussi Kivikoski

RAHOITUS

Johtaja TkL
Ari Grönroos
Rahoitusjohtaja DI
Esa Panula-Ontto
Rahoitusjohtaja DI
Kristiina Laurila

Johdon neuvonantaja TkT
Jari Romanainen

Strateginen tieto
Arviointijohtaja TkT, VTM
Raine Hermans

Viestintä
Viestintäjohtaja DI
Anne Palkamo

Kehittämisen tuki
Kehitysjohtaja TkL
Heikki Uusi-Honko

Sisäinen tarkastus
Tarkastuspäällikkö KTM
Piia-Tuulia Rauhala

OSAAMISALUEET JA KANSAINVÄLINEN VERKOSTO

Johtaja FT
Riikka Heikinheimo

LIIKETOIMINTA-ALUEET JA ALUEVERKOSTO

Johtaja TkL *Martti Äijälä*

TALOUS JA HALLINTO | Johtaja, VT *Juha Sarkio*

Henkilöstöpalvelut
Henkilöstöjohtaja TTM *Ritva Parhamaa*

Oikeus- ja asiakirjapalvelut
Lakiasiainpäällikkö VT *Ari Suomela*

Talouspalvelut
Talousjohtaja HM *Tuula Vieru*

Tietotekniikkapalvelut
Tietohallintojohtaja DI *Harri Eskola*

Toimitilapalvelut
Yksikön päällikkö *Väinö Tuupanen*

Toiminnan tukipalvelut
Yksikön päällikkö DI *Tarja-Liisa Perttala*

Assistenttipalvelut
yksikön päällikkö N.N.

OSAAMISALUEET JA KANSAINVÄLINEN VERKOSTO | Johtaja FT *Riikka Heikinheimo*

Tuotteet, tuotantjärjestelmät ja valmistusprosessit

Teknologiajohtaja DI *Rauli Hulkkonen*

Bio- ja terveysteknologiat

Teknologiajohtaja LT *Merja Hiltunen*

Ohjelmisto- ja tietoliikenneteknologiat

Teknologiajohtaja TKT *Eero Silvennoinen*

Sulautetut elektroniikkajärjestelmät

Teknologiajohtaja TkL *Marko Heikkinen*

Ympäristötieto ja avaruussovellukset

Teknologiajohtaja FM *Kimmo Kanto*

Materiaalit ja prosessit

Teknologiajohtaja TKT *Jukka Leppälahti*

Liiketoiminnan, muotoilun, käytettävyyden ja sisältöjen hallinnan osaaminen

Teknologiajohtaja DI *Janne Viemerö*

Rakennettu ympäristö ja turvallisuus

Teknologiajohtaja TkL *Mika Lautanala*

Työelämän innovaatiot ja kehittäminen

Teknologiajohtaja VTT *Tuomo Alasoini*

Palveluinnovaatiot

Teknologiajohtaja DI *Tiina Tanninen-Ahonen*

KANSAINVÄLINEN VERKOSTO | Teknologiajohtaja DI *Kari Komulainen*

EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmat

Teknologiajohtaja FM *Marja-Leena Tolonen*

Bryssel

Yksikön päällikkö FM *Jonna Lehtinen-Salo*

Tokio

Yksikön päällikkö TkL *Reijo Munther*

Peking

Yksikön päällikkö DI *Kari Hiltunen*

Shanghai

Yksikön päällikkö DI *Jarmo E. Heinonen*

Piilaakso

Yksikön päällikkö KTM, MBA *Mirja Kaarlela*

Washington D.C.

Yksikön päällikkö DI *Peter Westersträhle*
1.8.2011 alkaen TKT *Solveig Roschier*

LIIKETOIMINTA-ALUEET JA ALUEVERKOSTO | Johtaja TkL *Martti Äijälä*

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Tietoliikenne ja elektroniikka

Toimialajohtaja TKT *Kari Tilli*

Ohjelmistot ja digitaalinen media

Toimialajohtaja DI, MBA *Risto Setälä*

Metsä ja kemia

Toimialajohtaja TKT *Mika Aalto*

Metalli ja kappalevalmistus

Toimialajohtaja DI *Lauri Ala-Opas*

Kiinteistöt ja rakentaminen

Toimialajohtaja DI, MBA *Reijo Kangas*

Energia ja ympäristö

Toimialajohtaja DI *Teija Lahti-Nuuttila*

Palvelut ja hyvinvointi

Toimialajohtaja YTM *Pia Harju-Autti*

Bio-, lääke- ja elintarviketuotanto

Toimialajohtaja FT *Minna Hendolin*

YRITYSTALOUS

Yritystalousjohtaja KTM *Ilkka Koivumäki*

ALUEVERKOSTO

Kehityspäällikkö ins. *Antti Heiskanen*

Hämeen ELY-keskus

Yksikön päällikkö DI *Kari Sartamo*

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Yksikön päällikkö ins. *Esa Lindqvist*

Satakunnan ELY-keskus

Yksikön päällikkö DI *Markku Jokela*

Pirkanmaan ELY-keskus

Yksikön päällikkö FM *Kenneth Nyholm*

Keski-Suomen ELY-keskus

Yksikön päällikkö KTM *Jyrki Saarivaara*

Etelä-Savon ELY-keskus

Yksikön päällikkö DI *Kirsi Kosunen*

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Yksikön päällikkö DI *Juha Linden*

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Yksikön päällikkö DI *Kari Rintala*

Pohjanmaan ELY-keskus

Yksikön päällikkö KTM, MBA *Vesa Kojola*

Pohjois-Savon ELY-keskus

Yksikön päällikkö KTM *Eija Pihlaja*

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Yksikön päällikkö ins. *Kalevi Pölönen*

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Yksikön päällikkö FM *Pauli Berg*

Lapin ELY-keskus

Yksikön päällikkö DI *Eija Virtasalo*

Kainuun ELY-keskus

Yksikön päällikkö FM *Juhani Pietikäinen*

Pääkonttori

Kyllikinportti 2, Länsi-Pasila
PL 69, 00101 Helsinki
Puh. 010 191 480
Fax (09) 694 9196
www.tekes.fi

Virallinen posti

kirjaamo@tekes.fi

Hakemuspalvelun ja verkkoasioinnin tuki

puh. 010 60 55051

Uusien asiakkaiden neuvonta

puh. 010 60 55052

Henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa:

etunimi.sukunimi@tekes.fi

Vuosikertomus verkossa:

www.tekes.fi/vuosikertomus2010_digipaper

www.tekes.fi/vuosikertomus2010_pdf

